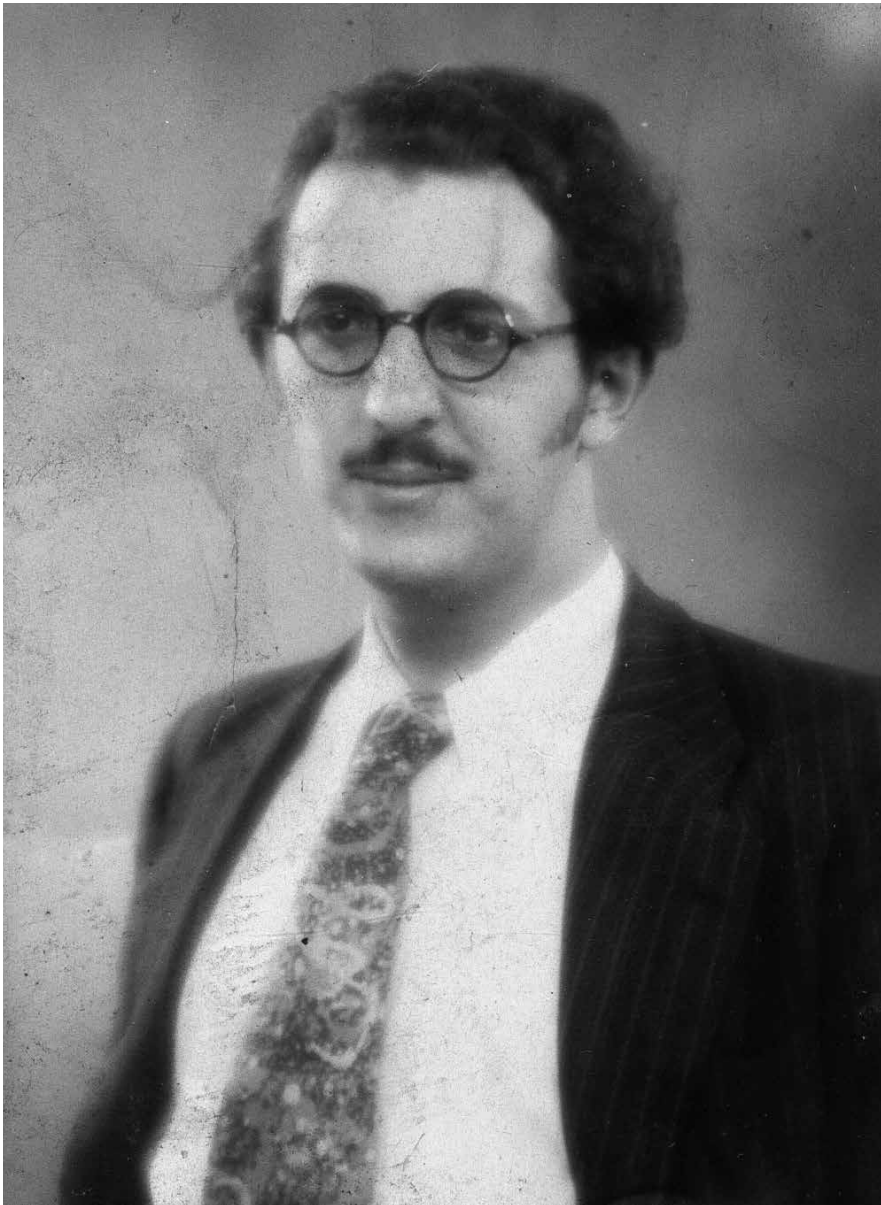

Notes

192

Andreu Gamboa Rothvoss. Recuperant un logicofobista de Sabadell¹

Josep-Miquel Garcia, Director de la Fundació Apel·les Fenosa, El Vendrell, Fundació Viladot /
fundacioviladot@gmail.com

Retrat d'Andreu Gamboa-Rothvoss, c. 1936.

193

De tots els logicofobistes, la figura més inèdita i enigmàtica és la d'Andreu Gamboa González-Rothvoss. A la mostra de la Llibreria Catalonia de 1936 va presentar tres pintures: *Pensaments claustrals de Josafat Jockey*, *Records dels ocells sentimentals*, i *Enterrament*. Aquesta darrera era de gran format,

i ens n'ha arribat només un dibuix preparatori de l'escena, on apareix un taüt en una platja, en una composició diagonal, envoltat de dones nues que el planyen.

Incloure, sota la tria de Magí Cassanyes i Josep Viola, tres pintures a la mostra logicofobista era una manifestació d'acceptació del Grup Logicofobista.

El Grup Logicofobista va congriar-se amb motiu de la visita de Paul Éluard a Barcelona el mes de

1 Article publicat prèviament al diari *Segre* (5.02.2017)
<www.segre.com>

Composició surrealista, c. 1936.

gener de 1936. Éluard venia a donar unes conferències que serveixen per contextualitzar l'exposició de Picasso a Barcelona, patrocinada per Amics de l'Art Nou (ADLAN). El poeta francès va tenir oportunitat de posar-se en contacte amb un grup de joves artistes que s'aplegaren amb el nom de "logicofobistes". El projecte havia de tenir una exposició a Barcelona, que després es podria veure a Madrid i a Tenerife.

Els crítics promotors del projecte varen ser Magí Cassanyes, actiu membre d'ADLAN, i el jove poeta Viola Gamón. Tots dos varen redactar el Manifest Logicofobista, i especialment Viola va optar per un surrealisme al servei de la revolució.

El membres del grup tenien diversos interessos artístics. Hi havia dos deixebles d'Àngel Ferrant, Ramon Marinello i Jaume Sans (Eudald Serra no va

participar-hi perquè estava de viatge al Japó); dos artistes del nucli avantguardista lleidatà, l'escultor Leandre Cristòfol i el pintor Antoni G. Lamolla; pintors surrealistes de l'òrbita daliniana empordanesa, com Àngel Planells i Joan Massanet; el pintor Artur Carbonell, de Sitges, bon amic de Cassanyes; dos íntims col·legues de Viola Gamón, Remedios Varo i Esteve Francès, i dos artistes poc coneguts, A. Gamboa-Rothwoss, de Sabadell, i Nadia Sokolova. També varen participar-hi artistes de l'escena madrilenya, com Àngel Ferrant i Maruja Mallo, i de l'escena canària, com Juan Ismael.

La voluntat del grup era de representar una nova generació de surrealistes, que anés més enllà de Joan Miró, Salvador Dalí i Óscar Domínguez i que projectés una implicació social del surrealisme.

No cal dir que el desenllaç de la Guerra va ser letal per als artistes, i també per a les obres.

Gamboa havia nascut a Sabadell el 21 de setembre de 1910. El seu pare, Andrés Gamboa Navarro, era natural d'Illescas (Toledo) i la mare, Herminia Gonzalez Rothwos, de Burgos. El cognom Rothwos, escrit originalment amb "w", venia de la seva àvia materna, Matilde Rothwos, de Màlaga. Andreu Gamboa acabà signant "Rothwoss" moltes pintures seves. La família, els pares i els dos germans de l'artista, es van traslladar posteriorment a Barcelona.

Va començar a estudiar pintura a Sabadell, al taller del pintor Vila Cinca. Visità el Museu del Prado i a París rebé classes del pintor André Lothe. L'any 1934 encara era a París, on avui es conserven dibuixos del natural seus a l'Académie Grande Chaumière. La seva facilitat pels idiomes fa que sigui molt comunicatiu, fet que li permet París tractar a París personalitats rellevants de la cultura, com el filòsof Walter Benjamin. A l'agenda personal de Benjamin apareix el nom d'Andreu Gambona, l'únic nom d'un artista espanyol que hi és ressenyat.

Una vegada a Barcelona seguí les activitats d'ADLAN i abandonà el paisatgisme per la pràctica d'obres surreals. Fins llavors la seva pintura seguia unes pautes postimpressionistes, amb obres marcades per una estructuració lineal de les figures, però a mesura que s'endinsa en el surrealisme practica unes imatges oníriques amb *collages*, figures perfilades, ben dibuixades, i uns fons sempre gestual.

Nu, 1923.

El 1932 exposa a la galeria Les Arts de Barcelona en una mostra col·lectiva al costat d'autors com Ramon Calsina, Jaume Guàrdia, Enric Cristòfol Ricart, Camps Ribera o Joan Commeleran, i aquell mateix any participa en "l'Exposició de Primavera", al Saló de Montjuïc del Palau Nacional.

Va formar part de la penya Oasis, juntament amb artistes com Josep Bartolí, Shum o Camps Rivera.

L'única mostra individual de la seva obra anterior al 1936 la va presentar a la galeria Syra entre el 7 i el 20 de gener de 1933. Amb motiu de la mostra es va editar un targetó d'invitació.

Segons Juan Manuel Bonet, al seu *Diccionario de las Vanguardia en España* (1907-1936), als anys de la postguerra va ser amic de poetes com Julio Garcés i Manuel Segalà, i Masoliver el cita al seu llibre *Perfil de sombras*.

L'any 1943 es casa amb Núria Garreta Socias i s'instal·len al carrer de Girona, en un estudi lluminós que té una gran terrassa. Tenen dos fills, Andrés i Carlos.

Vers el 1958 la parella es distancia i Andreu Gamboa s'instal·la a Eivissa, al barri de pescadors, amb un gran finestral que donava al mar. Participa activament en la vida cultural de l'illa, on han anat a parar molts pintors i poetes que fugen de l'ambient gris de la cultura oficial.

L'obra d'aquest període accentua l'expressivitat i s'esquematitza, sense arribar a esdevenir abstracta.

Quatre anys després decideix anar a Mallorca, on s'estarà fins al 1969, quan ha de ser traslladat a l'Hospital Clínic de Barcelona, on va morir el 24 d'octubre de 1970. ●